

Dyrektywa SEVESO III

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

W kierunku nowej dyrektywy Seveso III

Przyczyny zmian:

- Wejście w życie nowego systemu klasyfikacji substancji niebezpiecznych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr **1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP)**, który stanowi implementację w UE Globalnego Zharmonizowanego Systemu Klasyfikacji i Znakowania Chemikaliów (**GHS**) opracowanego w ramach ONZ;
- Dostosowanie do przepisów **Konwencji z Aarhus** o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dot. środowiska;
- Zachowanie **obecnego** (zgodnego z dyrektywą SEVESO II) **podejścia** przy jednoczesnym wprowadzeniu zmian w kilku punktach;

SEVESO III

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. *w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniająca, a następnie uchylająca dyrektywę Rady 96/82/WE,* została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej pod pozycją L 197 w dniu 24 lipca 2012 r.

Zgodnie z art. 31 ust. 1 w/w dyrektywy Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie **do dnia 31 maja 2015 r.** Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 czerwca 2015 r.

Natomiast zgodnie z art. 31 ust. 2 w powiązaniu z art. 30 nowej dyrektywy, państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 30 niniejszej dyrektywy **do dnia 14 lutego 2014r.** Stosują one te przepisy od dnia 15 lutego 2014 r. (dotyczy olejów opałowych ciężkich)

Załącznik I – kategorie substancji

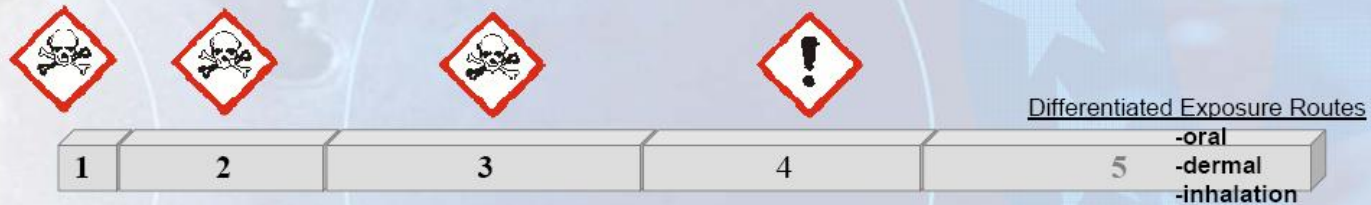
- Część „H” – Zagrożenia dla zdrowia (Health Hazards):
 - H1 Toksyczność ostra, kat. 1 (wszystkie drogi),
 - H2 Toksyczność ostra, kat. 2 (wszystkie drogi) i 3 (**droga inhalacyjna**),
 - H3 STOT – (toksyczne działanie na narządy docelowe).
- Część „P” – Zagrożenia fizyczne (Physical Hazards):
 - P1 Substancje wybuchowe,
 - P2 Łatwopalne gazy,
 - P3 Łatwopalne aerozole,
 - P4 Gazy utleniające,
 - P5 Łatwopalne ciecze,
 - P6 Substancje i mieszaniny samoreaktywne oraz nadtlenki organiczne
 - P7 Piroforyczne ciecze i ciała stałe
 - P8 Utleniające ciecze i ciała stałe

Załącznik I – kategorie substancji

- Część „E” – Zagrożenia dla środowiska (Environmental Hazards): substancje niebezpieczne dla środowiska wodnego
- Część „O” – Inne zagrożenia (Other Hazards): s. reagujące gwałtownie z wodą (w tym związane z powstaniem łatwopalnych czy toksycznych gazów)

Alignment of Annex I to the GHS

GHS: Health Hazard Categories Acute Toxicity

EU: Categories
Very Toxic and Toxic

Seveso refers to the old EU Classification System and has to change reference to the GHS

- GHS categories do not correspond exactly: build a system as neutral as possible

Załącznik I – substancje nazwane

- Produkty ropopochodne – oleje opałowe ciężkie ZZR: 2500 Mg, ZDR: 25000 Mg,
- Paliwa alternatywne: ZZR: 2500 Mg, ZDR: 25000 Mg,
- Mieszanki NaClO: ZZR: 200Mg, ZDR: 500 Mg,
- Amoniak bezwodny: ZZR: 50 Mg, ZDR: 200 Mg),
- Trifluorek boru: ZZR: 5 Mg, ZDR: 20 Mg,
- Siarkowodór: ZZR: 5 Mg, ZDR: 20 Mg

NH₃, BF₃, H₂S – utrzymanie dotychczasowych wartości progowych

Załącznik I – substancje nazwane

Substancje klasyfikowane jako toksyczne
skórna droga narażenia (kat. 3):

- Piperydyna (110-89-450200)
- Bis(2-dimetyloaminoetylo)metyloamina (3030-47-550200)
- 3-(2-etyloheksyloksy)propyloamina (5397-31-950200)

Wartości progowe: ZZR: 50Mg ZDR: 200Mg

Załącznik I – substancje nazwane

Substancje klasyfikowane jako toksyczne – inh.
droga narażenia przez opary (kat. 3):

- Propyloamina* (107-10-8): 500 Mg, 2000 Mg
- Akrylan tert-butylu* (1663-39-4): 200 Mg, 500Mg
- 2-metylo-3-butenonitryl* (16529-56-9): 500Mg
i 2000 Mg,
- Tetrahydro-3,5-dimetylo-1,2,3,5-tiadiazyno-2-tion
(Dazomet)* (533-74-4): 100Mg i 200 Mg,
- Akrylan metylu* (96-33-3): 500 Mg i 2000 Mg,
- 3-metylopirydyna* (108-99-6): 500Mg i 2000 Mg,
- 1-bromo-3-chloropropan* (109-70-6): 500 Mg
i 2000 Mg

* Jeśli klasyfikowane jako P5a lub P5b (łatwopalne ciecze)
to zastosowanie mają najniższe wartości progowe

PZPA

(art. 8, załącznik III)

Art. 8.1.

- „Polityka zapobiegania poważnym awariom jest przygotowywana w sposób **gwarantujący** wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska. Musi być ona proporcjonalna do zagrożeń poważnymi awariami. Musi określać ogólne cele i zasady działania prowadzącego zakład, rolę i odpowiedzialność kierownictwa, jak również **zaangażowanie na rzecz stałej poprawy** w zakresie kontroli zagrożeń poważnymi awariami oraz **zapewnienia wysokiego poziomu ochrony.**”
- Aktualizacja raz na 5 lat

SZB – nowe elementy (art. 8, załącznik III)

- Zarządzanie i kontrola ryzyka związanego ze **starzeniem** się instalacji w SZB (załącznik III, pkt b) iii);
- Identyfikacja głównych zagrożeń związanych z wykonywaniem prac przez firmy zewnętrzne (załącznik III, pkt b) ii));
(wcześniej też uwzględnione)

PZPA oraz SZB (art. 8, załącznik III)

- Obowiązek wdrożenia PZPA przez SZB, także przez ZZR (chyba, że zastosowano inne rozwiązania – kompromis);
- Art. 8.5.: „Polityka zapobiegania poważnym awariom jest wdrażana za pomocą odpowiednich środków, struktur lub za pomocą systemu zarządzania bezpieczeństwem, zgodnego z załącznikiem III, współmiernych do zagrożeń poważnymi awariami i do złożoności organizacji lub działalności zakładu.

W przypadku zakładów o zwiększonym ryzyku obowiązek wdrożenia polityki zapobiegania poważnym awariom może zostać wypełniony za pomocą innych odpowiednich środków, struktur lub systemu zarządzania, współmiernych do zagrożeń poważnymi awariami, biorąc pod uwagę zasady określone w załączniku III.”

RoB

(art. 10 i załącznik II)

- Efekty domino
W charakterystyce środowiska zakładu - spis obiektów zlokalizowanych w pobliżu, które stwarzają ryzyko poważnej awarii lub mogą pogłębić jej skutki lub efektów domino (załącznik II, pkt 2c)).
- Zagrożenia naturalne
 - scenariusze poważnych awarii, które mogłyby wystąpić w wyniku klęsk żywiołowych (np. trzęsienie ziemi, powódź),
- Wnioski z awarii
 - wykaz awarii i zdarzeń z takimi samymi substancjami i procesami, z uwzględnieniem doświadczeń i konkretnych działań zapobiegających awariom

RoB

(art. 10 i załącznik II)

Środki ochrony i interwencji mające na celu ograniczenie skutków awarii:

- opis wszelkich technicznych i nietechnicznych środków mających znaczenie dla ograniczenia skutków awarii (załącznik II, pkt 5d)

Opis instalacji – opis procesów z uwzględnieniem dostępnych informacji na temat najlepszych praktyk, w stosownych przypadkach (załącznik II, pkt 3b).

POR

(art. 12, załącznik IV)

Zewnętrzne Plany operacyjno-ratownicze

- Obowiązek uwzględnienia **efektów domina** przy ustalaniu działań ograniczających skutki awarii (załącznik IV, pkt 2e),
- Wymóg **konsultacji społecznych** w procesie jego opracowywania oraz wprowadzania w nim znaczących zmian (art. 12.5);
- **Okres 2 lat** na opracowanie przez organ właściwy planu, licząc od dnia otrzymania niezbędnych informacji od prowadzących zakłady;

POR

(art. 12, załącznik IV)

Wewnętrzne Plany operacyjno-ratownicze

- W razie konieczności, ustalenia w zakresie **szkoleń** dla pracowników na temat obowiązków, które będą musieli wykonywać oraz, w odpowiednich przypadkach, w zakresie koordynacji tych szkoleń ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo poza terenem zakładu (Załącznik IV, pkt 1f).

Efekty domina (art. 9)

- Obowiązek wzajemnej wymiany informacji pomiędzy prowadzącymi zakłady SEVESO;
- Obowiązek informowania prowadzącego zakład przez organ właściwy, jeśli ten posiada dodatkowe informacje z innych obiektów przemysłowych;
- Uwzględniane przy opracowywaniu planów ratowniczych oraz raportów o bezpieczeństwie;
- Możliwość opracowania przez KE wytycznych technicznych w zakresie efektów domino (art. 24)

Okresy dostosowawcze

- **„Nowy zakład”:**

- zakład uruchomiony lub zbudowany 1 czerwca 2015 r. lub po tej dacie;

- miejsce działalności, które jest objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, lub zakład o zwiększonym ryzyku, który z dniem 1 czerwca 2015 r. lub po tej dacie staje się zakładem o dużym ryzyku lub odwrotnie, ze względu na zmiany w instalacjach lub działalności powodujące zmianę w wykazie substancji niebezpiecznych danego zakładu;

Okresy dostosowawcze

- „**istniejący zakład**” oznacza zakład, który w dniu 31 maja 2015 r. jest objęty zakresem stosowania dyrektywy 96/82/WE, a od dnia 1 czerwca 2015 r. zostaje objęty zakresem stosowania niniejszej dyrektywy bez zmiany swojej klasyfikacji jako zakładu o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku;
- „**inny zakład**” oznacza miejsce działalności objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy lub zakład o zwiększonym ryzyku, który z dniem 1 czerwca 2015 r. lub po tej dacie staje się zakładem o dużym ryzyku lub odwrotnie, z powodów innych [niż dla zakładów nowych];

Zgłoszenie

NOWE	ISTNIEJĄCE	INNE
w odpowiednim terminie poprzedzającym rozpoczęcie budowy lub działalności lub poprzedzającym wprowadzenie zmian prowadzących do modyfikacji wykazu substancji niebezpiecznych;	w terminie roku, licząc od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy do danego zakładu, tj. 01/06/2016	w terminie roku, licząc od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy do danego zakładu.

Opracowanie PZPA

NOWE	ISTNIEJĄCE	INNE
w rozsądnym terminie poprzedzającym rozpoczęcie budowy lub działalności lub poprzedzającym wprowadzenie zmian prowadzących do modyfikacji wykazu substancji niebezpiecznych;	w terminie roku od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy do danego zakładu, tj. 01/06/2016	w terminie roku od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy do danego zakładu

Opracowanie RoB

NOWE	ISTNIEJĄCE	INNE
w przypadku nowych zakładów w odpowiednim terminie poprzedzającym rozpoczęcie budowy lub działalności lub poprzedzającym wprowadzenie zmian prowadzących do modyfikacji wykazu substancji niebezpiecznych;	w przypadku istniejących zakładów o dużym ryzyku – 1 czerwca 2016 r.	w przypadku innych zakładów w ciągu dwóch lat od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy do danego zakładu.

Opracowanie WPOR

NOWE	ISTNIEJĄCE	INNE
<p>w rozsądnym czasie przed rozpoczęciem działalności lub przed wprowadzeniem zmian prowadzących do modyfikacji wykazu substancji niebezpiecznych;</p>	<p>w przypadku istniejących zakładów o dużym ryzyku – do 1 czerwca 2016 r.</p>	<p>w terminie dwóch lat, licząc od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy do danego zakładu.</p>

Dostarczenie organom informacji do opracowania ZPOR

NOWE	ISTNIEJĄCE	INNE
w rozsądnym czasie przed rozpoczęciem działalności lub przed wprowadzeniem zmian prowadzących do modyfikacji wykazu substancji niebezpiecznych;	w przypadku istniejących zakładów o dużym ryzyku – do 1 czerwca 2016 r.	w terminie dwóch lat, licząc od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy do danego zakładu.

Kontrole

- Obowiązek opracowania planu kontroli (obejmuje plany rutynowych/planowych kontroli);
- Minimalna częstotliwość kontroli: ZDR 1/rok, ZZR 1/3 lata, chyba, że prowadzona jest systematyczna ocena zagrożeń poważnymi awariami;
- Systematyczna ocena zagrożeń uwzględniająca co najmniej następujące kryteria:
 - potencjalny wpływ zakładów na zdrowie ludzkie i środowisko;
 - historie zgodności z wymaganiami dyrektywy.

Kontrole

Wzmocnienie wymagań w przypadku wystąpienia awarii

- Obowiązek przeprowadzenia nierutynowej kontroli, tak szybko jak to jest możliwe, w przypadku wystąpienia awarii, zdarzeń awaryjnych oraz poważnych skarg;
- Obowiązek rekontroli w ciągu 6 m-cy (w przypadku stwierdzenia „poważnej niezgodności”);

Dodatkowo - obowiązek poinformowania o wynikach kontroli w ciągu 4 m-cy.

Działania w przypadku PA (art. 16 – 18)

- Obowiązek dostarczenia przez prowadzących zakłady organom informacji nt. przyczyn i okoliczności awarii, substancji niebezpiecznych biorących udział w zdarzeniu, podjętych działaniach ratowniczych, dane do oceny skutków dla ludzi, środowiska i mienia;
- Informacje nt. działań podjętych w celu zapobiegnięcia zdarzeniom w przyszłości a także długoterminowych środków łagodzących.

Działania w przypadku PA (art. 16 – 18)

Nowe obowiązki względem osób, które mogą zostać dotknięte skutkami poważnej awarii

- Obowiązek informowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii oraz środków podjętych w celu złagodzenia jej skutków
- Zasady przekazywania informacji do ustalenia (organy/prowadzący zakłady)

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne (art. 13)

Utrzymanie dot. podejścia:

- Kontrola lokalizacji nowych zakładów, zmian w tych zakładach, nowych inwestycji wokół zakładu;

Wzmocnienie obowiązków informowania

- Utrzymanie istniejących procedur konsultacyjnych,
- Zwiększenie dostępu do informacji oraz wzmocnienie udziału społeczeństwa w procesie decyzyjnym;
- wymóg dostarczenia przez ZZR informacji opartej na analizie ryzyka.

Informowanie oraz udział społeczeństwa

Art. 14, 15, 22 i załącznik V

- Udostępnienie (w tym elektronicznie – przez stronę internetową) informacji nt. zakładów objętych dyrektywą;
- Obowiązek stałej aktualizacji;
- Dla ZDR – utrzymanie obowiązku przekazania informacji do narażonych jednostek użyteczności publicznej;

Informowanie oraz udział społeczeństwa

Art. 14, 15, 22 i załącznik V

Możliwość zastosowania klauzuli poufności (art. 22) i ograniczenie zakresu informacji przekazanej do publicznej wiadomości:

- na wniosek prowadzącego zakład lub właściwego organu;
- warunki stosowania określone w art. dyrektywy 2003/4/WE (wdrożenie Konwencji z Aarhus);
np.: inf. ważne z pkt. widzenia obrony narodowej, ochrona własności intelektualnej czy danych osobowych.

Informowanie oraz udział społeczeństwa

Art. 14, 15, 22 i załącznik V

Dla wszystkich zakładów (ZDR + ZZR):

- Nazwa, adres, status SEVESO, opis działalności;
- Uproszczony spis substancji niebezpiecznych, kategorii substancji występujących na terenie zakładu;
- ogólne informacje jak społeczeństwo narażone będzie ostrzegane, a także nt. odpowiedniego zachowania w przypadku poważnej awarii;
- informacja nt. daty ostatniej kontroli oraz gdzie można uzyskać dalsze informacje nt. kontroli;
- Informacje nt. sposobu uzyskania innych istotnych informacji, przy zachowaniu klauzuli poufności;

Informowanie oraz udział społeczeństwa

Art. 14, 15, 22 i załącznik V

Tylko dla zakładów o dużym ryzyku (ZDR):

- Ogólne informacje dotyczące poważnych awarii, z uwzględnieniem ich skutków dla ludzi i środowiska;
- Podsumowanie głównych scenariuszy poważnych awarii i środków kontroli;
- Potwierdzenie, że prowadzący zakład jest zobligowany do podjęcia odpowiednich działań w zakładzie i łączności ze służbami ratowniczymi,
- Odpowiednie informacje z zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego (w tym inf. dot. ewentualnych skutków transgranicznych);

Informowanie oraz udział społeczeństwa

Art. 14, 15, 22 i załącznik V

Tylko dla zakładów o dużym ryzyku (ZDR):

- Udostępnienie na żądanie raportu o bezpieczeństwie oraz wykazu substancji niebezpiecznych,
- Klauzula poufności – niektóre części raportu można wyłączyć z jawności

Informowanie oraz udział społeczeństwa

Art. 14, 15, 22 i załącznik V

- Możliwość udziału społeczeństwa w procesie decyzyjnym dotyczącym:
 - Lokalizacji nowych zakładów;
 - Wprowadzanie istotnych zmian w zakładach;
 - Nowych inwestycji w pobliżu istniejących zakładów
 - Opracowanie lub modyfikacji zewnętrznych planów ratowniczych
- Procedury konsultacyjne oparte o przepisy Konwencji z Aarhus

Informowanie oraz udział społeczeństwa

Art. 14, 15, 22 i załącznik V

Dostarczenie informacji niezbędnych w procesie decyzyjnym:

- Przedmiot projektu,
- Sposób konsultacji (wskazanie organu, zgłaszanie uwag);
- Informacja o terminie i miejscu gdzie istotne informacje będą udostępniane do publicznej wiadomości;
- Raporty i opinie przekazywane organom;
- Treść decyzji,
- Uzasadnienie decyzji,
- Wyniki konsultacji.

Derogacje (art. 4)

**Zgłoszenie
(substancji
niestwarzającej ryzyka
poważnej awarii)**

Przemysł

Państwo
członkowskie

Ocena w
oparciu o
przekazane
uzasadnienie

**Brak zagrożenia
poważną awarią**

RADA UE, PE

Wniosek o
wyłączenie

**Zagrożenie
poważną awarią**

KE

Odrzucenie wniosku

Derogacje (art. 4)

Zwolnienie z uwzględnieniem 2 warunków:

- ocena czy, w każdych warunkach możliwych do przewidzenia, w praktyce niemożliwe jest uwolnienie przez daną substancję materii czy energii mogących spowodować poważną awarię,
- W w/w ocenie brane są pod uwagę właściwości substancji: fizyczna postać, właściwości (prężność par, masa cząsteczkowa), maksymalne stężenie – w przypadku mieszanin, sposób odizolowania i rodzaj opakowania.

Derogacje (art. 4)

Uzasadnienie z uwzględnieniem następujących informacji:

- Właściwości fizyczne i chemiczne
- Właściwości niebezpieczne
- Klasyfikacja UE
- Informacja o warunkach pracy substancji

System wymiany informacji (art. 18 i załącznik VI)

Informowanie KE po wystąpieniu
poważnej awarii

- Utrzymanie istniejącej bazy danych eMARS,
- Przekazywanie inf. nt. poważnych awarii,
- przekazywanie przez Państwa wyników analiz i rekomendacji/zaleceń

Strony internetowe

- Dyrektywa Seveso III <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:197:001:0037:PL:PDF>
- Ocena wpływu do projektu opracowanego przez KE w 2010r.:
http://ec.europa.eu/environment/seveso/pdf/sec_2010_1590_i_a_en.pdf
http://ec.europa.eu/environment/seveso/pdf/sec_2010_1591_en.pdf (podsumowanie)
<http://ec.europa.eu/environment/seveso/review.htm>
- Rozporządzenie CLP: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:353:001:1355:en:PDF>
- Raport GR ds. dostosowania zał. I dyrektywy Seveso II do CLP:
http://mahb.jrc.ec.europa.eu/fileadmin/MAHB/downloads/guidance/id-34/Technical_report_Seveso_and_GHS.pdf

p.dadasiewicz@gios.gov.pl